

ZMENY V CIVILNEJ EXEKÚCII – DONUCOVACIE OPATRENIA

CHANGES IN CIVIL ENFORCEMENT – COERCIVE MEASURES

Viktória Kol'veková¹

<https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-08>

ABSTRAKT

Cieľom predkladaného článku je poukázať na najvýznamnejšie legislatívne zmeny v exekučnom práve účinné od 1.4.2023, ktoré sa týkajú najmä zavedenia tzv. donucovacích opatrení, ako aj zmien v oblasti vymáhania nepeňažných plnení. Predkladaný článok sa vo vzťahu k ostatnej novele Exekučného poriadku obmedzuje výlučne na analýzu inštitútu donucovacích opatrení, podstatou ktorých je možnosť exekučných orgánov vynucovať plnenie parciálnych procesných povinností povinného a ďalších subjektov vymedzených Exekučným poriadkom, čím sa má dosiahnuť efektívnejšie vedenie exekučného konania, a jeho čo najrýchlejšie skončenie. Úmyslom autorky je preto poukázať na vplyv aktuálnych legislatívnych zmien na realizáciu rýchlej a efektívnej civilnej exekúcie podľa Exekučného poriadku a overiť hypotézu, či ostatná novela Exekučného poriadku je spôsobilá naplniť zámer prezentovaný zákonodarcom v dôvodovej správe.

ABSTRACT

The aim of the presented article is to point out the most significant legislative changes in enforcement law effective since 1 April 2023, which mainly concern the introduction of the so-called coercive measures, as well as changes in the area of enforcement of non-monetary payments. In relation to the other amendment to the Civil Enforcement Code, the submitted contribution is limited exclusively to the analysis of the institute of coercive measures, the essence of which is the ability of enforcement authorities to enforce partial procedural obligations of the obligee and other entities defined by the Civil Enforcement Code, which is to achieve a more efficient management of the enforcement proceedings, and its fastest possible termination. The author's intention is therefore to point out the impact of current legislative changes on the implementation of fast and effective civil execution according to the Civil Enforcement Code and to verify the hypothesis whether the other amendment to the Civil Enforcement Code is able to fulfill the intention presented by the legislator in the explanatory report.

I. ÚVOD

Exekučné právo je právnou oblasťou vystavovanou pomerne častým legislatívnym zmenám. Svedčí o tom počet doteraz zrealizovaných novelizácií „kódexu exekučného práva“, t. j. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“ alebo „EP“), ktorý bol za 28 rokov svojej účinnosti doposiaľ zmenený viac ako 50-krát, z toho niekoľkokrát po „zásahu“ Ústavného súdu SR. V ostatnom období sa preň opakovane stal

¹ JUDr., PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Slovenská republika.
Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Law, Slovak Republic.

termínom účinnosti podstatných častí novelizácií zásadného charakteru 1. apríl²; rovnako tomu bolo aj naposledy, kedy 1.4.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 48/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ostatnou novelou Exekučného poriadku došlo k skutočne zásadným zmenám v exekučnom práve, ktoré pre účely tohto výkladu rozdelíme do dvoch oblastí:

1. zavedenie tzv. donucovacích opatrení,
2. zmeny v oblasti nepeňažných exekúcií.

Zavedením tzv. donucovacích opatrení sa zákonodarca usiluje o zefektívnenie vynucovania plnenia procesných povinností v rámci exekučného konania, a to posilnením a rozšírením procesných oprávnení exekučných orgánov. V oblasti nepeňažných exekúcií je markantnou snaha o zrýchlenie a zefektívnenie exekúcií na uspokojenie práv na nepeňažné plnenia.³ Celkovo možno povedať, že tieto „novinky“ v exekučnom konaní majú tendenciu posunúť vymožitelnosť práva prostredníctvom civilnej exekúcie o krok ďalej, a to do roviny rýchlejšieho a efektívnejšieho vykonávacieho procesu.

Exekučné konanie, ako súčasť práva na súdnu a inú právnu ochranu⁴ v zmysle čl. 46 Ústavy SR⁵, je nepochybne jedným z dôležitých pilierov vymožitelnosti práva v štáte⁶, jeho realizácia je však limitovaná (čo je v právnom štáte absolútne nevyhnutné) hranicami výkonu štátneho donútenia určenými zákonom definovanými procesnými inštitútmi a procesnými pravidlami. Legislatívne nastavenie spôsobov výkonu exekúcie, ich procesných pravidiel, definovanie nielen práv a povinností účastníkov exekučného konania a iných osôb zúčastnených na exekučnom konaní, ale aj vymedzenie kompetencií exekučných orgánov, osobitne procesných oprávnení súdneho exekútora, predznamenáva, aká je úroveň vykonávacieho konania, a do akej miery snahe štátu o zabezpečovanie splnenia povinností aj bez vôle povinných subjektov korešpondujú reálne možnosti štátom „poverených“ subjektov, ktoré sú dotované právomocou vynucovať tieto plnenia. Ak teda základným účelom exekučného konania je vymoženie (nútené splnenie) nároku oprávneného subjektu bez ohľadu na vôľu povinného subjektu, a to za súčasnej garancie práv povinného a tretích osôb dotknutých exekúciou, tak prirodzene platí, ako uvádza Molnár, že „je legitímnym očakávaním oprávneného, že štát splní svoj záväzok zabezpečiť realizáciu základných práv a postará sa o to, aby exekučný titul, ktorým oprávnený disponuje, nebol len iluzórnym prejavom ochrany ohrozeného alebo porušeného práva, ktoré bolo (spravidla) judikované.“⁷ „V oblasti civilného práva je konečné naplnenie obsahu práva na súdnu a inú právnu ochranu zabezpečované práve civilným núteným výkonom

² Podstatné zmeny zaviedla do exekučného práva novela zrealizovaná zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorej najzásadnejšia časť nadobudla účinnosť 1.4.2017, a ktorou bol zavedený jeden kauzálny príslušný exekučný súd; okrem toho sa novela dotkla výberu exekútora, ktorý sa aktuálne pridružuje náhodným výberom na krajevom princípe; zásadné zmeny priniesla novela do úpravy inštitútov procesnej obrany a ochrany.

³ Bližšie pozri - Dôvodová správa k návrhu zákona č. 48/2023 Z. z.

⁴ Pozri FEŤKOVÁ, G. Právo na súdnu ochranu v exekučnom konaní. In Justičná revue. 2009, roč. 61, č. 4, s. 577-582.

⁵ Ako uvádza Ústavný súd SR „*Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre opakovane akcentuje, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04). Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na ujmu jedného z účastníkov súdneho konania. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03).*“ Pozri Uznesenie Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 217/2021 zo dňa 25.5.2021.

⁶ Bližšie pozri MOLNÁR, P. Nepeňažná exekúcia. Bratislava: C.H.Beck, 2016, s. 2 a nasl.

⁷ MOLNÁR, P. Ad hoc legislativa v exekučnom práve. In *Ad hoc legislativa v súkromnom práve*. Praha: Leges, 2019. s. 230.

rozhodnutia.⁸ Vo vzťahu k realizácii exekúcie by preto mali byť naplnené požiadavky zákonnosti, rýchlosti, spravodlivosti⁹, hospodárnosti a efektívnosti. Účelom ostatnej novelizácie je práve podpora dosahovania týchto požiadaviek využívaním nových inštrumentov v rukách exekučných orgánov. Predkladaný príspevok venujeme prvej oblasti dotknutej predmetnou novelou, a to právnej úprave donucovacích opatrení s úmyslom overiť hypotézu, či ostatná novela Exekučného poriadku je spôsobilá naplniť zákonodarcom proklamované ciele a posilniť efektívnosť a rýchlosť exekučného konania skrze efektívnejšie vynucovanie plnenia parciálnych procesných povinností. Za účelom overenia stanovenej hypotézy boli pri písaní tohto príspevku využité vedecké metódy analýzy a dedukcie. Vzhľadom na novosť analyzovanej problematiky, ktorá doposiaľ v právnom priestore Slovenskej republiky nebola prítomná, je ťažiskom predkladaného príspevku práve nová právna úprava, pričom komparáciu názorov odborníkov z teórie a praxe exekučného práva nebolo možné zrealizovať, a to vzhľadom na absenciu odborných a vedeckých príspevkov k tejto problematike v aktuálne dostupnej odbornej spisbe.

II. ÚPRAVA ÚČINNÁ DO 31.3.2023

Pred samotnou analýzou donucovacích opatrení sa žiada položiť si otázku, čo viedlo zákonodarcu k nastoleným zmenám. Ako sme už uviedli vyššie, relevantnou a legitímnou je snaha o zefektívnenie a zrýchlenie exekučných konaní, k čomu bez pochyb prispieva efektívnejšie vynucovanie plnenia parciálnych procesných povinností povinného subjektu. Zároveň sa však núka otázka, aké možnosti mal súdny exekútor, či exekučný súd doposiaľ a akú medzeru mal zákonodarca svojou legislatívnou činnosťou v úmysle zaplniť. Následne, v ďalšej časti príspevku, sa pokúsime overiť hypotézu, či predmetná novela má potenciál naplniť svoje ambície.

Zjednodušene možno povedať, že právna úprava doposiaľ žiadnym spôsobom neumožňovala súdному exekútorovi autonómne riešiť a vynucovať parciálne povinnosti povinného, akými sú najmä povinnosť poskytnúť súčinnosť¹⁰, či podať vyhlásenie o majetku povinného¹¹. Vo vzťahu k vymáhaniu výživného, ktoré je taktiež aktuálne s ohľadom na novú úpravu donucovacích opatrení, mal exekútor navyše (oproti „bežnej“ peňažnej pohľadávke) k dispozícii osobitný spôsob vykonania exekúcie – príkazom na zadržanie vodičského preukazu. V procese vynucovania nepeňažných plnení bol doposiaľ garanciou efektívneho vynútenia najmä samotný procesný postup vymáhania jednotlivých nepeňažných plnení. Pokiaľ však ide o klasické „súčinnosť“ povinnosti, je potrebné konštatovať, že hrozba uložením poriadkovej pokuty¹², či predvedením, prípadne možnosťou trestného stíhania pre marenie exekučného konania, sa v praxi neosvedčila. Navyše, skutková podstata trestného činu marenia exekučného konania¹³ podľa § 243a Trestného zákona neumožňuje trestne stíhať konanie, kedy povinný ignoruje svoje povinnosti, ale dopadá len na také skutkové okolnosti, za ktorých osoba marí exekučné konanie tým, že a) uvedie nepravdivé údaje vo vyhlásení o svojom majetku, b) znemožní, aby sa vec podliehajúca exekúcii spísala a odhadla, c) zadrží, sfaľšuje, pozmení alebo zničí zaznamenané informácie o majetku alebo finančných aktivitách povinného, d) odstráni, poškodí alebo zničí hnuiteľnú vec pojatú do súpisu, alebo e) nevydá vec podliehajúcu exekúcii.

⁸ MAZÁK, J., JÁNOŠÍKOVÁ, M., MOLNÁR, P. *Učebnica občianskeho procesného práva 2*. Bratislava: IURIS LIBRI, 2012. s. 67.

⁹ Pozri KRAJČOVIČ, M. Úvaha nad spravodlivejším exekučným konaním. In: *Justičná revue*. roč. 67, č. 8-9, s. 1079-1098 a KÁČER, M.: Opodstatnenie procesnej spravodlivosti. In: *Právny obzor*, roč. 104, 2021, č. 5. s. 333– 344.

¹⁰ Pozri ZÁMOŽÍK, J. a kol. *Civilné právo procesné. Vykonávacie konanie. Konkurz a reštrukturalizácia. Rozhodcovské konanie. Správne súdnictvo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s.44.

¹¹ Bližšie pozri ŠTEVČEK, M. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. 3. vydanie. Praha. C. H. Beck, 2018, s. 143 a nasl.

¹² Pozri MOLNÁR, P. Pokuty v exekučnom konaní. In: *Bulletin slovenskej advokácie*. 2000, č. 4, s. 90-93 ISSN 1335-1079.

¹³ Pozri ČENTĚŠ, J., BELEŠ, A., KRAJČOVIČ, M. *Marenie exekučného konania: Teoretický rozbor; vybrané aplikačné problémy a návrhy de lege ferenda*. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2020. 124 s.

Zdlhavosť postupu exekučných orgánov pri ukladaní poriadkových pokút, resp. pri predvedení, spôsobovala, že tieto mechanizmy boli hodnotené ako málo efektívne, ba priam neefektívne, a nevedli k želanému výsledku, preventívne pôsobenie hrozby využitia spomínaných inštrumentov nevyvímajúc. Navyše, samotné uloženie poriadkovej pokuty nespôsobovalo povinnému žiadnu ujmu prejavujúcu sa okamžite v jeho majetkovej sfére, či v bežnom praktickom živote, ako je tomu pri súčasnej úprave donucovacích opatrení, kedy exekútor má možnosť, či dokonca skôr povinnosť zabezpečiť majetok povinného za účelom vymozenia donucovacieho opatrenia vo forme uloženej peňažnej pokuty, preto možno konštatovať, že predchádzajúci režim vynucovania procesných povinností len v zanedbateľnom rozsahu naplňal svoj sledovaný účel. Rovnako obmedzujúco pre bežný život jednotlivca v súčasnosti pôsobia, ako je tomu pri právnej úprave peňažnej pokuty, aj donucovacie opatrenia vo forme zadržania vodičského preukazu, zadržania osvedčenia o evidencii vozidla, či znemožnenie užívania hnutelných vecí ich priamym zabezpečením prostredníctvom technických prostriedkov brániacich ich užívaniu. Zbežným porovnaním právneho stavu pred novely účinnej od 1.4.2023 so stavom *de lege lata* možno konštatovať, že nová úprava má oproti svojej predchodkyňi ambíciu byť omnoho „akčnejšia“, a tým aj efektívnejšia vo vzťahu k dosahovaniu plnenia čiastkových procesných povinností v prebiehajúcom exekučnom konaní. Túto snahu zákonodarcu možno hodnotiť skutočne pozitívne, nakoľko problematické procesné situácie, ktoré v exekučnom konaní vyvstávajú (najčastejšie sa v praxi ako problém ukazuje ignorácia, či zatajovanie sa zo strany povinného), vyžadujú rýchle a flexibilné právne riešenia, pričom bez kvalitnej právnej úpravy majú exekučné orgány zviazané ruky, čím povinní získavajú priestor pre vyhýbanie sa zodpovednosti.

III. DONUCOVACIE OPATRENIA

Donucovacie opatrenia možno charakterizovať ako nové procesné inštrumenty, umožňujúce exekučným orgánom vynucovať od povinných subjektov plnenie parciálnych procesných povinností, uložených súdnym exekútorom na základe Exekučného poriadku, ktoré tieto subjekty nespĺnili dobrovoľne, pričom ich aktívna participácia v exekučnom konaní je potrebná na dosiahnutie stanoveného cieľa, ktorým je buď primárne zistenie informácie podstatnej pre vedenie exekučného konania a sekundárne úspešné zrealizovanie exekúcie (uspokojenie oprávneného), alebo (v prípade výživného a nepeňažných exekúcií) priamo donútenie k splneniu vymáhanej povinnosti zo strany povinného, teda *de facto* samotné vykonanie exekúcie. Najčastejšie ide o povinnosť povinného subjektu poskytnúť exekútorovi súčinnosť, prípadne poskytnúť vyhlásenie o majetku, osobitne zákon pripúšťa použitie donucovacích opatrení v konaniach na vymozenie výživného a v konaniach na vymozenie nepeňažnej povinnosti, a to za vyššie vymedzeným účelom. Ako uvádza Okresný súd Banská Bystrica, *základnou funkciou donucovacích opatrení je predovšetkým funkcia prevenčná, nakoľko majú pôsobiť preventívne, a až po nesplnení dotknutej povinnosti nastupuje funkcia represívna.*¹⁴

Hneď úvodom je potrebné podotknúť, že exekučné orgány môžu donucovacím opatrením postihnúť len také správanie sa povinného subjektu, ktoré explicitne umožňuje postihnúť Exekučný poriadok, a to len voči tam stanoveným subjektom (povinný a ďalšie subjekty podľa § 40 ods. 2 EP – štatutárny orgán, prokurista, likvidátor, zákonný zástupca a pod.). Uvedené súvisí so základnou ústavnou zásadou, ktorá s ohľadom na judikatúru Ústavného súdu SR¹⁵

¹⁴ Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32Ek/2439/2022 zo dňa 09.10.2023.

¹⁵ Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy v rozsahu ustanovenom zákonom. Exekútora preto nemožno v zásade vylúčiť ani spod režimu ustanoveného v čl. 2 ods. 2 ústavy. Pozri Nález Ústavného súdu SR č.k. PL. ÚS 49/03.

dopadá aj na súdnych exekútorov¹⁶, podľa ktorej *štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon*¹⁷.

Exekučný poriadok taxatívne vymedzuje 4 druhy donucovacích opatrení

- a.) peňažnú pokutu,
- b.) zadržanie vodičského preukazu,
- c.) použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci alebo
- d.) zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla časť I alebo časť II.

1. Subsidiarita donucovacích opatrení

Napriek tomu, že aktuálne znenie § 43a ods. 1 Exekučného poriadku môže evokovať, že ide o nekombinovateľné alternatívy donucovacích opatrení [pozn. - v texte zákona je medzi písm. c) a d) vsunuté slovíčko „alebo“], je nutné zdôrazniť, že v konkrétnom exekučnom konaní je prípustná ich kumulácia. Zároveň však zásadne platí (resp. javí sa, že platí – vid' ďalší výklad) subsidiarita medzi donucovacím opatrením vo forme peňažnej pokuty a ostatnými donucovacími opatreniami [písm. b) až d)]. Totiž, priority je k donúteniu subjektu nevyhnutné využiť peňažnú pokutu, a až v prípade, ak táto zlyhá (pozn. - v zmysle, že jej uloženie nepovedie k splneniu povinnosti, ktorej nesplnenie sa sankcionuje a zároveň vynucuje peňažnou pokutou) možno pristúpiť k uloženiu ďalšieho donucovacieho opatrenia (či ďalších donucovacích opatrení). Výnimku v tomto smere *de lege lata* predstavujú (citujúc zákon) „exekúcie na vymozenie pohľadávky na výživnom alebo ak je voči povinnému vedená exekúcia na uspokojenie práva na peňažné plnenie“¹⁸. Stojí za zamyslenie, prečo zákonodarca v predmetnom ustanovení osobitne vyzdvihuje exekúcie na vymozenie pohľadávky na výživnom a následne uvádza exekúcie na vymozenie peňažných pohľadávok. Ved' predsa, výživné je peňažnou pohľadávkou, ktorej splnenie sa vynucuje postupmi pre vymozenie peňažných pohľadávok. Dokonca, aj osobitosť, ktorú doposiaľ obsahoval zákon pre exekučné konania, ktorých predmetom bolo vymozenie výživného – t.j. špeciálny spôsob vykonania exekúcie zadržaním vodičského preukazu, už dnes nie je aktuálna, nakoľko účinnosťou analyzovanej novely Exekučného poriadku, zanikol tento spôsob vykonania exekúcie a zadržanie vodičského preukazu je v súčasnosti „len“ jedným z donucovacích opatrení použiteľných generálne pre všetky exekučné konania, bez ohľadu na predmet ich vymáhania.¹⁹ Odpoveďou je snáď väčší rozsah použiteľnosti donucovacích opatrení v exekúciách na vymozenie výživného, kde, ako už bolo spomenuté, donucovacie opatrenia plnia aj úlohu smerom k donúteniu povinného k splneniu priamo vymáhanej povinnosti, pričom v štandardných peňažných exekúciách slúžia výlučne k donúteniu k splneniu vymedzených parciálnych procesných povinností. Napriek tomu sme názoru, že zákonodarca nezvolil v legislatívnom procese šťastnú formuláciu (vid' odôvodnenie v ďalšom texte), preto sme sa ďalej zamýšľali nad dôvodmi a pôvodom tejto formulácie.

Pôvod explicitného zdôraznenia exekúcií na vymozenie výživného v ust. § 43a ods. 2 Exekučného poriadku sme hľadali v legislatívnom procese.

Navrhované znenie § 43a ods. 2 EP znelo pôvodne nasledovne:

Donucovacie opatrenie sa uloží, ak možno predpokladať, že bez jeho použitia nedôjde k splneniu povinnosti, ktorej splnenie sa má vynútiť (ďalej len „dotknutá povinnosť“); exekútor

¹⁶ Pozri JUREČKOVÁ, L. Úvahy nad účelom exekučného řízení a nad pozitivními závazky státu a vyplývajícími z garantovaných základních práv a svobod v kontextu zákona č. 286/2021 Sb. In *Právní rozhledy*. roč. 30, č. 15-16, s. 544-550.

¹⁷ Pozri čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

¹⁸ Pozri § 43a ods. 2 EP.

¹⁹ V tejto súvislosti je potrebné oceniť, že zákonodarca upustil od konceptu zadržania vodičského preukazu ako osobitného spôsobu vykonania exekúcie, nakoľko zadržanie vodičského preukazu v skutočnosti nikdy nebolo spôsobom vykonania exekúcie, pretože nevedlo priamo k uspokojeniu vymáhaného výživného, ale maximálne plnilo donucovaciu funkciu vo vzťahu k povinnému.

alebo súd prihladne najmä na význam dotknutej povinnosti a na primeranosť donucovacieho opatrenia dotknutej povinnosti. Pri uložení donucovacieho opatrenia sa dbá na to, aby donucovacie opatrenie viedlo k splneniu dotknutej povinnosti.²⁰

Naproti tomu, zákonodarcom prijatá formulácia ust. § 43a ods. 2 EP znie nasledovne: „Donucovacie opatrenie sa uloží, ak možno predpokladať, že bez jeho použitia nedôjde k splneniu povinnosti, ktorej splnenie sa má vynútiť (ďalej len „dotknutá povinnosť“); exekútor alebo súd prihladne najmä na význam dotknutej povinnosti a na primeranosť donucovacieho opatrenia dotknutej povinnosti. Pri uložení donucovacieho opatrenia sa dbá na to, aby donucovacie opatrenie viedlo k splneniu dotknutej povinnosti. **Donucovacie opatrenia podľa odseku 1 písm. b) až d) možno uložiť až po tom, ako uložené donucovacie opatrenie podľa odseku 1 písm. a) nevedlo k splneniu dotknutej povinnosti, najskôr však po vydaní dodatku k povereniu podľa § 43c ods. 2; to neplatí, ak ide o exekúciu na vymoženie pohľadávky na výživnom alebo ak je voči povinnému vedená exekúcia na uspokojenie práva na peňažné plnenie.**“

V pôvodne navrhovanom znení zákona absentovala tretia veta pojednávajúca o podmienkach (najmä podmienka uloženia ďalšieho donucovacieho opatrenia až po konštatovaní neefektivity zvoleného donucovacieho opatrenia a po vydaní dodatku k povereniu) a o subsidiarite donucovacích opatrení podľa písm. b) až d). Možno povedať, že ak sa podmienky vymedzené v tretej vete § 43a ods. 2 EP nemajú vzťahovať na 1.) exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom a 2.) exekúcie na uspokojenie práva na peňažné plnenie, *a contrario* sa budú vzťahovať len na exekučné konania na vymoženie nepeňažných nárokov. Pochopeniu formulácie tohto ustanovenia nenapomáha ani odôvodnenie pozmeňujúceho návrhu²¹, v ktorom sa samotné navrhované doplnenie § 43a ods. 2 uvádza v znení, v akom aj napokon bolo prijaté (exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom, ako aj exekúcie na uspokojenie práva na peňažné plnenie), nakoľko z odôvodnenia pozmeňujúceho návrhu vyplýva, že predkladateľ zmeny návrhu novely mal v úmysle pravidlo vylúčiť len v prípade exekúcií na vymoženie výživného²². *De lege lata* však možno uzavrieť, že pravidlo, podľa ktorého platí nevyhnutná subsidiarita medzi donucovacím opatrením podľa písm. a) na jednej strane a donucovacími opatreniami podľa písm. b) až d) na strane druhej, sa bude uplatňovať výlučne v nepeňažných exekučných konaniach. Subsidiarita sa v akomkoľvek exekučnom konaní navyše neuplatní pri postihnutí nečinnosti povinného subjektu v súvislosti s povinnosťou poskytnúť exekútorovi súčinnosť, a to z dôvodu, že poskytnutie súčinnosti možno vynucovať výlučne donucovacím opatrením vo forme peňažnej pokuty.^{23 24} Otázkou však ostáva, či bolo skutočným úmyslom zákonodarcu vylúčiť aplikáciu donucovacích opatrení podľa ods. 1 písm. b) až d) pri vynucovaní plnenia parciálnych procesných povinností v exekučných konaniach na vymoženie štandardnej peňažnej pohľadávky. Ak by mal zákonodarcu záujem vymedziť tieto podmienky len v prípade nepeňažných exekúcií, legislatívne „čistejšie“ riešenie by bolo formulovať predmetné ustanovenia napríklad takto:

Donucovacie opatrenia podľa odseku 1 písm. b) až d) možno v konaniach na vymoženie nepeňažnej povinnosti uložiť až po tom, ako uložené donucovacie opatrenie podľa odseku 1 písm. a) nevedlo k splneniu dotknutej povinnosti, najskôr však po vydaní dodatku k povereniu podľa § 43c ods. 2.

²⁰ Pozri návrh zákona <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8851>.

²¹ Bližšie pozri pozmeňujúci a doplňujúci návrh zo dňa 20.12.2022 (tlač 1107) <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8851>.

²² Tamtiež, vid'. odôvodnenie, podľa ktorého „Toto pravidlo sa však nepoužije, pokiaľ pôjde o exekúciu na vymoženie pohľadávky na výživnom.“

²³ Pozri *lex specialis* § 40 ods. 3 EP, podľa ktorého neposkytnutie súčinnosti možno vynucovať výlučne peňažnou pokutou uloženou exekútorom alebo exekučným súdom.

²⁴ Pozri Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 64Ek/445/2019 zo dňa 16.06.2023.

2. Časové súvislosti ukladania donucovacích opatrení

Z časového hľadiska sú exekučné orgány pri rozhodovaní o donucovacom opatrení limitované rovnako, ako pri vydaní exekučného príkazu. Štandardne teda možno povinnému donucovacie opatrenie uložiť najskôr po márnom uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok, alebo po tom, keď sa exekútorovi doručí rozhodnutie súdu, ktorým sa takýto návrh zamietol. Keďže sa táto podmienka explicitne *de lege lata* vzťahuje len na vydanie donucovacieho opatrenia voči povinnému, exekučné orgány nie sú z časového hľadiska limitované pri vydaní donucovacieho opatrenia napríklad vo vzťahu k štatutárnemu orgánu právnickej osoby (alebo ďalším v zákone vymedzeným subjektom²⁵), ktorý exekútorovi neposkytol súčinnosť²⁶. Subjektom, ktoré nespádajú do rámca subjektov vymedzených Exekučným poriadkom, nemožno donucovacie opatrenie uložiť vôbec, a to ani v prípade, ak nespĺnia uloženú povinnosť poskytnúť súčinnosť. V takom prípade ostáva zachovaná možnosť uloženia poriadkovej pokuty súdom na návrh exekútora. Naproti tomu, český exekučný rád²⁷ v § 34 ods. 5 ustanovuje, že za nesplnenie povinnosti poskytnutia súčinnosti môže tretím osobám uložiť poriadkovú pokutu exekútor.

V súvislosti s časovým hľadiskom ukladania donucovacích opatrení výnimku predstavuje § 180 ods. 3 EP, systematicky zaradený do procesnej úpravy vymáhania nepeňažných plnení. Podľa uvedeného ustanovenia je pred vydaním exekučného príkazu, ak je to účelné, možné uložiť donucovacie opatrenie v prípade vymáhania nepeňažných plnení. Tu si dovoľíme polemizovať medzi zákonným znením predmetného ust. § 180 ods. 3 EP²⁸ a výkladom poskytnutým v dôvodovej správe k návrhu zákona č. 48/2023 Z.z., a to z nasledovných dôvodov. Znenie zákona totiž umožňuje uložiť donucovacie opatrenie pred vydaním exekučného príkazu, pričom však dôvodová správa v tejto súvislosti hovorí o „výnimke z pravidla použitia donucovacieho opatrenia až po právoplatnosti upovedomenia o začatí exekúcie, t. j. exekútor môže použiť donucovacie opatrenie aj pred márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok, alebo pred tým, ako sa exekútorovi doručí rozhodnutie súdu, ktorým sa takýto návrh zamietol, avšak len v prípade, ak je to účelné“. Do konfrontácie vstupuje aj vyššie zmieňované ust. § 43a ods. 2 EP upravujúce subsidiaritu ukladania donucovacích opatrení.

V polemike o vyššie načrtnutej problematike ide z nášho pohľadu o rozdielne procesné situácie, domnievame sa, že moment „pred vydaním exekučného príkazu“ znamená, že v rozhodnom čase síce došlo k naplneniu zákonných predpokladov na jeho vydanie, avšak súdny exekútor zatiaľ uprednostní (z dôvodov vhodnosti a efektívnosti) pred samotným výkonom rozhodnutia (t.j. vydanie exekučného príkazu a realizácia nadväzujúcich faktických úkonov) uloženie donucovacieho opatrenia. Na časovej priamke exekučného konania teda nami prezentovaný výklad lokalizuje možnosť uloženia donucovacieho opatrenia ďalej, ako dôvodová správa. Dôvodová správa totiž poskytuje extenzívny výklad (t.j., že podmienky na vydanie exekučného príkazu ešte nemusia byť splnené), preto sa v tejto súvislosti legitímne vynára otázka, či vo fáze nariadenia donucovacieho opatrenia v nepeňažných exekúciách musí byť s ohľadom na v dôvodovej správe prezentovaný výklad povinnému nevyhnutne doručené upovedomenie o začatí exekúcie (ktorého postup doručovania je komplikovanejší a zdĺhavejší v prípade, ak sa upovedomenie nepodarí doručiť na adresu podľa § 61b ods. 1 a 2 EP). Podľa nášho názoru je potrebné nielen zadefinovať vzťah § 43a ods. 3 a § 180 ods. 3 EP, ale aj ustáliť výklad pojmu „pred vydaním exekučného príkazu“ v predmetnej zákonnej norme.

Vzťah medzi vyššie vymedzenými zákonnými ustanoveniami je potrebné chápať ako vzťah generálneho a špeciálneho ustanovenia, kedy § 180 ods. 3 EP umožňuje (oproti generálne stanoveným

²⁵ Pozri § 40 ods. 2 EP, z ktorého je zrejмый okruh subjektov, ktorým možno uložiť donucovacie opatrenie; donucovacie opatrenie teda možno uložiť okrem samotného povinného aj štatutárnemu orgánu alebo členovi štatutárneho orgánu povinného, prokuristovi povinného, odbornému zástupcovi zodpovednému za podnikanie povinného, likvidátorovi povinného, nútenému správcovi povinného a zákonnému zástupcovi povinného; ak je povinným právnická osoba bez štatutárneho orgánu, aj osobe, ktorá vykonávala funkciu štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu naposledy.

podmienkam v § 43a ods. 3 EP) uložiť donucovacie opatrenie aj pred vydaním exekučného príkazu. Tu však narážame práve na problém výkladu pojmu „pred vydaním exekučného príkazu“. O vydaní exekučného príkazu totiž vo všeobecnosti možno podľa nášho názoru uvažovať vtedy, keď sú na jeho vydanie splnené zákonné podmienky, *ergo* totožné podmienky, splnením ktorých podmieňuje § 43a ods. 3 uloženie donucovacieho opatrenia. Domnievame sa, že znenie § 180 ods. 3 pôsobí (s ohľadom na osobitnú úpravu jednotlivých spôsobov nepeňažnej exekúcie) nepresne, priam máúco, a legislatívne korektnejšie by bolo uviesť (ak zákonodarca mal v úmysle zabezpečiť možnosť ukladania donucovacích opatrení počnúc doručením upovedomenia o začatí exekúcie) predmetné ustanovenie nasledovne: *Ak je to účelné, exekútor môže podľa povahy veci uložiť donucovacie alebo podať na súde návrh na uloženie donucovacieho opatrenia podľa § 43a ods. 5 po doručení upovedomenia o začatí exekúcie; § 43a ods. 3 sa nepoužije.*

Aktuálne znenie zákona, domnievame sa, zvädza k výkladu, že využitie uloženia donucovacieho opatrenia „pred vydaním exekučného príkazu“ prichádza do úvahy, ak exekútor, hoci aj má splnené zákonné podmienky pre vydanie exekučného príkazu, a je pripravený exekučný príkaz vydať (a zrealizovať ďalšie úkony smerujúce k uspokojeniu oprávneného), zvolí pre povinného „menej bolestivú“ cestu a, uloží povinnému peňažnú pokutu, pričom, ak táto nepovedie k želanému efektu, môže (vzhľadom na subsidiaritu donucovacích opatrení) uložiť iné donucovacie opatrenia, alebo vydá exekučný príkaz a zrealizuje ďalšie faktické úkony v závislosti od konkrétneho spôsobu vykonania nepeňažnej exekúcie. Logika prezentovaného výkladu sa črtá napríklad v súvislosti s exekúciou vypratáním a vykázáním, v rámci ktorej je esenciálnou náležitosťou vydaného exekučného príkazu termín faktického vypratania a vykázania (§ 181 ods. 2 písm. b EP), pričom samotnému priebehu tohto (v praxi pomerne citlivo vnímaného) spôsobu vykonania exekúcie je možné sa vyhnúť tak, že exekútor donúti povinného k „dobrovoľnému“²⁹ vyprataniu pod ťarchou donucovacích opatrení, ktoré nariadi pred vydaním exekučného príkazu.

Osobitne sa zamýšľame nad časovými súvislosťami, významom uloženia donucovacieho opatrenia pred vydaním exekučného príkazu (po splnení podmienok na jeho vydanie) a aplikovateľnosťou § 180 ods. 3 EP v exekúciách odobratím vecí. Totiž, § 185 ods. 4 EP do rovnakého momentu lokalizuje vydanie exekučného príkazu a uloženie donucovacieho opatrenia. Praktická použiteľnosť procesného postupu podľa § 185 ods. 4 EP teda prichádza do úvahy len v situácii, kedy sa exekútorovi nepodarí fakticky odobrať vec pri doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie, a pred vydaním exekučného príkazu uskutoční „len“ doručenie upovedomenia bez faktického odobratia vecí³⁰. Práve nasledovný procesný postup exekútor zameriava na faktické získanie odobrat' sa majúcej veci. Vzhľadom na uvedené, ako aj s ohľadom na znenie špeciálneho ustanovenia § 185 ods. 4 EP sme dospeli k záveru o neaplikovateľnosti § 180 ods. 3 EP na tento spôsob vykonania nepeňažnej exekúcie, nakoľko uloženie donucovacieho opatrenia bez vydania exekučného príkazu by nemalo žiadnu „pridanú hodnotu“.

Ďalším spôsobom vykonania nepeňažnej exekúcie je odstránenie stavby³¹, kde podľa nášho názoru nemá uloženie donucovacieho opatrenia (pred ani po vydaní exekučného príkazu) žiaden význam, nakoľko pri tomto spôsobe vykonania nepeňažnej exekúcie exekútor priamo

²⁶ Aj vo vzťahu k týmto subjektom však treba zohľadňovať a uplatňovať základné zásady ukladania donucovacích opatrení.

²⁷ Zákon č. 120/2001 Sb. o súdnych exekutoch a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

²⁸ Podľa § 180 ods. 3 EP *Ak je to účelné, exekútor môže podľa povahy veci uložiť donucovacie opatrenie pred vydaním exekučného príkazu podľa tejto hlavy alebo podať na súde návrh na uloženie donucovacieho opatrenia podľa §43a ods. 5.*

²⁹ Samozrejme, o dobrovoľnom plnení povinnosti v priebehu exekučného konania hovoríme skôr obrazne, nakoľko správanie povinného je ovplyvnené procesným tlakom súdneho exekútora. Dobrovoľným splnením judikovanej povinnosti v pravom zmysle tohto termínu je jej splnenie v parížnej lehote, resp. najneskôr do doručenia upovedomenia o začatí exekúcie.

³⁰ Naopak, ak by sa vec podarilo odobrať pri doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie, uloženie donucovacieho opatrenia stráca opodstatnenie, nakoľko po vydaní exekučného príkazu exekútor už „len“ fakticky uspokojí oprávneného tým, že mu odobratú vec odovzdá.

³¹ Ako aj uskutočnenie inej zastupiteľnej činnosti alebo odstránenie väd vecí (§ 191 EP).

realizuje kroky za účelom odstránenia stavby oprávneným alebo iným (odborne na túto činnosť spôsobilým) subjektom. Jediným *raciom* je ukladanie donucovacích opatrení pri vymáhaní nákladov na odstránenie stavby, tu sa však aplikuje postup vymáhania peňažných plnení, preto zastávame názor, že je potrebné dodržať rovnaké postupy a podmienky pre ukladanie donucovacích opatrení ako pri klasických peňažných exekúciách.

Vo vzťahu k vymáhaniu nezastupiteľných plnení (§ 192 EP) sa využiteľnosť donucovacích opatrení javí byť najmarkantnejšia, nakoľko donucovacie opatrenie má potenciál slúžiť ako prostriedok k donúteniu k splneniu povinnosti, ktorú okrem povinného nemôže vykonať/vykonať iná osoba. Doručenie upovedomenia o začatí exekúcie však považujeme za nevyhnutný predpoklad uloženia donucovacieho opatrenia, a to s ohľadom na jeho základný charakter a potrebu naplnenia hypotézy § 43a ods. 2 prvá veta. V tejto súvislosti výklad dopĺňa Okresný súd Banská Bystrica, podľa ktorého k uloženiu donucovacieho opatrenia môže dôjsť až po tom, čo oprávnený opíše exekútorovi na výzvu skutkové okolnosti týkajúce sa neplnenia vymáhanej nepeňažnej povinnosti. V opačnom prípade nie sú splnené podmienky na uloženie donucovacieho opatrenia.³²

Záverom tejto časti uzatvárame, že zrejme je potrebné pridržať sa výkladu v zmysle úmyslu zákonodarcu (teda prezentovaného v dôvodovej správe), a možnosť uloženia donucovacieho opatrenia v nepeňažných exekúciách viazať na situácie, kedy nie sú splnené podmienky podľa § 43a ods. 3 EP, zároveň sa domnievame, že je žiaduce, aby povinný mal v čase ukladania donucovacieho opatrenia v prípade nepeňažnej exekúcie doručené upovedomenie o začatí exekúcie, resp. žiadosť, ktorou mu bola uložená povinnosť, ktorú nesplnil (poskytnúť súčinnosť a pod.). Vzhľadom na vyššie prezentované názory máme za to, že najúčinnnejšie sa donucovacie opatrenie pri nepeňažných exekúciách javí byť v prípade exekúcie vypratáním a vykázáním a pri exekúciách na vymoženie nezastupiteľných plnení, resp. pri obnovení pokojného stavu.

Bezvýnimočne musí byť minimálne splnená podmienka vedomosti povinného subjektu o tom, že mu bola uložená povinnosť v rámci prebiehajúceho nepeňažného exekučného konania, pričom takáto povinnosť môže byť aj povinnosťou poskytnúť súčinnosť, ktorú ak povinný ignoruje, možno vynucovať donucovacími opatreniami, a to aj pred vydaním exekučného príkazu, pričom v tomto prípade sa domnievame, že prekážkou by nemuselo byť ani zatiaľ nedoručené upovedomenie o začatí exekúcie (vzhľadom na špecifický a pomerne zdĺhavý postup doručovania upovedomenia o začatí exekúcie podľa § 61b EP). Nami vyššie tvrdené podporuje povinnosť doručovania žiadosti o poskytnutie súčinnosti podľa § 40 EP do vlastných rúk povinnému (avšak s možnosťou náhradného doručenia – t.j. žiadosť o súčinnosť môže byť povinnému doručená podstatne skôr ako upovedomenie o začatí exekúcie). Výkladom teda nemožno prekenuť zákonnú podmienku formulovanú v § 43a ods. 2 EP, ktorá viaže možnosť uloženia donucovacieho opatrenia na naplnenie hypotézy, že možno predpokladať, že bez použitia donucovacieho opatrenia nedôjde k splneniu povinnosti, ktorej splnenie sa má vynútiť. V opačnom prípade nemožno hovoriť o akceptovaní ďalších zásad ukladania donucovacích opatrení, ako sú zásady vyváženosti a primeranosti, na ktoré kladie dôraz dôvodová správa.

IV. PROCESNÝ POSTUP UKLADANIA DONUCOVACÍCH OPATRENÍ A PROCESNÁ OBRANA

Zákon normuje procesný postup ukladania donucovacích opatrení, pričom o uložení donucovacieho opatrenia 1.) vydáva súdny exekútor upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia; alternatívne 2.) vydáva exekučný súd na návrh exekútora uznesenie o uložení donucovacieho opatrenia podľa § 43a ods. 5 Exekučného poriadku. Žiada sa tiež zdôrazniť, že exekučný súd uznesením ukladá výlučne donucovacie opatrenie vo forme peňažnej pokuty, a to

³² Bližšie pozri Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17Ek/1107/2023 zo dňa 19.10.2023.

na návrh exekútora, pričom pre fyzickú osobu a právnickú osobu tieto pokuty ukladá vo výškach podstatne prekračujúcich sumy peňažných pokút, ktoré zákon umožňuje uložiť súdnemu exekútorovi jeho upovedomením.

Vzťah medzi peňažnou pokutou ukladanou súdnym exekútorom a exekučným súdom je vzťahom subsidiárnym, kedy uloženie pokuty súdom prichádza do úvahy až v prípade, a za splnenia predpokladu, že je zrejmé, že pokuta vo výškach, ktoré môže uložiť exekútor nebude viesť k splneniu povinnosti, resp. uložená pokuta k splneniu povinnosti nevedla. Predmetné ustanovenie tak okrem vzťahu subsidiarity zdôrazňuje základné zásady ukladania donucovacích opatrení, akou je najmä proporcionalita vo vzťahu k povinnosti, ktorej splnenie sa vynucuje. Vyššie vymedzená subsidiarita ukladania peňažných pokút však nepredpokladá nevyhnutné skoršie faktické vyčerpanie možnosti uloženia peňažnej pokuty súdnym exekútorom, ak je hneď v úvode zrejmé, že limitácia exekútora výškou pokuty, ktorú môže uložiť, znamená zrejmú neefektívnosť tohto postupu, nakoľko sa predpokladá, že uloženie takejto pokuty nepovedie k dosiahnutiu cieľa, pre ktorý sa samotná pokuta ukladá.

Rozhodnutia exekučných orgánov, ktorými sa ukladá to-ktoré donucovacie opatrenie, sú následne doručované povinnému alebo osobe podľa § 40 ods. 2 EP (štatutárny orgán atď.) a v prípade uznesenia exekučného súdu je toto uznesenie doručované aj súdnemu exekútorovi. Procesnou obranou voči predmetným rozhodnutiam sú námietky proti upovedomeniu exekútora, prípadne sťažnosť podľa Civilného sporového poriadku proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

1. Aktívna legitímácia na podanie námietok proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia

Zaujímavou je v tejto súvislosti otázka aktívnej legitímácie na uplatnenie procesnej obrany v podobe námietok proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia. Totiž, zákon uvádza, že proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia môže povinný alebo osoba dotknutá donucovacím opatrením podať námietky u exekútora, a to s odkladným účinkom výlučne pri peňažnej pokute, zadržaní vodičského preukazu alebo osvedčenia o evidencii vozidla, ak sú námietky podané v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia.³³ Námietky v prípade donucovacieho opatrenia vo forme použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu veci nemajú odkladný účinok. Dôvodová správa v tejto súvislosti za aktívne legitimované dotknuté osoby ako príklad uvádza zamestnávateľa povinného, manžela povinného, prenajímateľa motorového vozidla a pod., ktorým však samotné upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia doručované nie je.

Racio výkladu prezentovaného v dôvodovej správe týkajúceho sa aktívnej legitímácie na podanie námietok možno viazať na ustanovenie § 43a ods. 8 EP³⁴ upravujúce rozsah hnutelných vecí, ktoré môžu byť donucovacím opatrením postihnuté. Najmarkantnejšie sa význam možnosti uplatnenia námietok iným subjektom, ako samotným povinným, prejavuje vo vzťahu k uplatneniu donucovacieho opatrenia vo forme „použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu vecí“, nemožno však vylúčiť prítomnosť osoby „dotknutej donucovacím opatrením“ aj vo vzťahu k iným donucovacím opatreniam (napr. dieťa odkázané na odvoz motorovým vozidlom svojich rodičov, ktorým bolo zadržané osvedčenie o evidencii motorového vozidla). Pojem „dotknutá osoba“ je podľa nášho názoru potrebné vykladať reštriktívne. Navyše, samotný zákon sankcionuje podanie námietok neoprávnenou osobou ich

³³ V prípade obrany proti uzneseniu o uložení donucovacieho opatrenia môže v zmysle ustanovení CSP sťažnosť podať výlučne ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané, podľa nášho názoru teda výlučne povinný, a nie je možné extenzívnym výkladom pripustiť podanie sťažnosti napr. manželom povinného.

³⁴ Podľa § 43a ods. 8 EP *Donucovacie opatrenie podľa odseku 1 písm. c) možno použiť na hnutelné veci, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú vo vlastníctve povinného alebo osoby podľa § 40 ods. 2 alebo na iné hnutelné veci, ktoré povinný alebo osoba podľa § 40 ods. 2 preukázateľne oprávnené užíva. Donucovacie opatrenie podľa odseku 1 písm. c) nemožno použiť na veci nepodliehajúce exekúcii.*

odmietnutím, preto sa domnievame, že súd by mal subjektívnu prípustnosť námietok skúmať prísne.

Donucovacím opatrením použitím technických prostriedkov brániacich užívaniu veci je v zmysle zákona prípustné postihnúť aj také hnutelné veci, ktoré vlastnícky nepatria povinnému, ale tretiemu subjektu (zamestnávateľ, prenajímateľ), a ktoré povinný preukázateľne oprávnené užíva, to znamená, má vo vzťahu k predmetnej hnutelnej veci platný právny titul užívania, napr. uzatvorenú platnú nájomnú zmluvu, hnutelná vec mu bola zverená zamestnávateľom na užívanie a podobne. Keďže zákon viaže možnosť uplatnenia donucovacieho opatrenia len na preukázateľne oprávnené užívanie veci, túto skutočnosť musí exekútor (vedomý si toho, že vec vlastnícky nepatrí povinnému – napr. v prípade motorového vozidla si túto skutočnosť overí prostredníctvom evidencie dopravného inšpektorátu) mať za preukázanú (teda mal by mať osvedčený právny titul užívania veci), čo môže spôsobovať praktické problémy v realizácii tohto druhu donucovacieho opatrenia. Navyše, vedomosť o vlastníckovi veci, ktorú povinný oprávnené užíva, by podľa nášho názoru bolo potrebné zohľadniť tak, že upovedomenie sa doručí aj „dotknutej osobe“. S tým však zákon nepočíta a možnosť uplatnenia procesnej obrany voči účinkom tohto donucovacieho opatrenia generálne viaže na doručenie upovedomenia povinnému. Naproti tomu, o skončení exekučného konania je v zmysle § 61p EP potrebné bezodkladne upovedomiť aj dotknutú osobu.

Obdobná situácia v exekučnom konaní (spočívajúca v tom, že právne dôsledky procesných úkonov exekučných orgánov budú dopadať aj na veci vlastnícky nepatriace povinnému) zákon predvída v prípade, ak je exekúciou (t.j. nie donucovacím opatrením, ale niektorým zo spôsobov vykonania exekúcie) postihnutá vec, ktorá vlastnícky patrí inému subjektu³⁵. V takom prípade je jasne normovaný procesný postup vylúčenia veci z exekúcie podľa § 44 EP³⁶, ktorý nie je viazaný na žiadnu lehotu, a zároveň má uplatnenie excindačnej námietky odkladný účinok vo vzťahu k ňou namietanej veci. Vo vzťahu k uplatneniu námietky voči upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia vo forme technických prostriedkov brániacich užívaniu veci však odkladný účinok normovaný nie je. Odlišnosť procesného postupu je zrejme najmä v tom, že na úvod exekútor nerealizuje procesné úkony vo vzťahu k veci s vedomosťou, že postihuje vec vo vlastníctve niekoho iného, práve naopak, v tejto fáze by zásadne nemal mať pochybnosti o tom, že vec patrí povinnému.

V. TRVANIE DONUCOVACÍCH OPATRENÍ

V úvahách o trvaní donucovacích opatrení je potrebné úvodom zamyslieť sa nad účelom tohto inštitútu a zohľadniť základné zásady, na ktorých sú donucovacie opatrenia vybudované. Základné zásady, či princípy fungovania právneho odvetvia, ako aj jeho jednotlivých inštitútov, poskytujú odpovede o úmysle zákonodarcu pri normovaní tej-ktorej právnej otázky a ovplyvňujú aj následný výklad jednotlivých inštitútov v medziach zákonného textu. Základné zásady uplatňovania donucovacích opatrení prezentované v dôvodovej správe, ktoré súčasne korešponujú s normatívnym textom Exekučného poriadku, sú zásada primeranosti a zásada vyváženosti. Význam týchto zásad sa prejavuje aj v subsidiarite donucovacích opatrení, o čom pojednáva text vyššie. Vo vzťahu k trvaniu donucovacích opatrení je potrebné zohľadniť

1. *ex lege* prípustnú dĺžku trvania donucovacích opatrení podľa § 43a ods. 1 písm. b) až d),
2. skutočnosť, či donucovacie opatrenie alebo jeho rozsah skutočne vedie k splneniu dotknutej povinnosti,

³⁵ Ako uvádza Krajský súd Banská Bystrica, procesný inštitút vylučovacej žaloby predpokladá, že vlastník veci bude žiadať o vylúčenie jeho veci z exekúcie vedenej voči osobe inej ako je vlastník veci, pretože práve skutočnosť, že vec, ktorá má podliehať exekúcii, patrí inej osobe odlišnej od povinného, je dôvodom na jej vylúčenie z exekúcie. Bližšie pozri Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 14CoEk/3/2022 zo dňa 07.06.2022.

³⁶ Pozri MAZÁKOVÁ, J. *Exekučné spory*. Bratislava: Iuris Libri. 2015. 330 s.

3. trvanie neplnenia povinností zo strany povinných subjektov,
4. trvanie exekučného konania.

Základné pravidlo, ktoré platí bezvýnimočne, je pravidlo o obmedzení trvania donucovacieho opatrenia na dobu, kedy existuje faktický stav pre jeho uloženie (napr. neposkytnutie súčinnosti povinným), objektívnu limitáciu predstavuje existencia exekučného konania, v rámci ktorého toto donucovacie opatrenie bolo uložené. O ďalšom trvaní donucovacieho opatrenia teda nemožno uvažovať po skončení exekučného konania (t.j. po jeho zastavení, ale aj po ukončení v nadväznosti na splnenie povinnosti povinným alebo jej vymoženie exekútorom), a rovnako v prípade vynucovania súčinnostných povinností o jeho ďalšom pokračovaní nemožno uvažovať, ak vynucovaná povinnosť bola splnená, a teda bol naplnený účel samotného donucovacieho opatrenia. V takomto prípade je povinnosťou exekútora postarať sa o to, aby sa donucovacie opatrenie nevykonalo alebo prestalo vykonávať a súčasne zrušiť všetky príkazy a iné opatrenia súvisiace s takýmto donucovacím opatrením.

V rámci vyššie uvedených objektívnych limitácií trvania donucovacích opatrení je potrebné zmieniť určitú modifikáciu tohto pravidla, ktorá spočíva v obmedzení trvania donucovacieho opatrenia podľa § 43a ods. 1 písm. b) až d) EP na jeden rok od jeho uloženia, avšak bez obmedzenia možnosti opätovného uloženia (aj rovnakého) donucovacieho opatrenia. V dôsledku tohto obmedzenia vstupujú podľa nášho názoru do konfliktu dve ustanovenia Exekučného poriadku, a to ust. § 43d ods. 4 prvá veta³⁷ a § 43c ods. 7³⁸ EP. Totiž, na jednej strane zákonodarca umožňuje exekútorovi uložiť po zrušení upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia ďalšie, aj rovnaké donucovacie opatrenie, avšak v inom ustanovení hovorí, že ak donucovacie opatrenie nevedie k splneniu povinnosti, exekútorovi *de lege lata* vzniká povinnosť ho zrušiť. Natíska sa preto otázka, či limitovanie niektorých donucovacích opatrení jedným rokom ich trvania nevedie k záveru, že ak rok trvajúce donucovacie opatrenie nevedlo k splneniu povinnosti, exekútor ho má zrušiť a za súčasnej vedomosti o neefektívite tohto donucovacieho opatrenia, ho opätovne zvoliť s poukazom na § 43c ods. 7 nemôže. Záverom takto nastolenej úvahy je myšlienka, že opätovné ukladanie donucovacieho opatrenia je aplikovateľné len vo vzťahu k peňažnej pokute, prípadne pri ostatných donucovacích opatreniach musí novozvolené donucovacie opatrenie postihnúť iný „záujem“ povinného.

Spomínaný § 43c ods. 7 EP v aktuálnom znení, podľa ktorého *ak donucovacie opatrenie alebo jeho rozsah nevedie k splneniu dotknutej povinnosti, exekútor upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia zruší*, sa javí byť vo vzťahu k donucovaciemu opatreniu vo forme peňažnej pokuty zaujímavým ešte z jedného hľadiska. Je potrebné si uvedomiť, že donucovacie opatrenie vo forme peňažnej pokuty je exekútorom vymáhané niektorým zo spôsobov pre vymoženie peňažného plnenia, a to na základe dodatku k povereniu, ktorý vydá exekučný súd ako reakciu na vydané upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia (peňažnej pokuty). Po „správoplatnení“ predmetného upovedomenia³⁹ sa toto upovedomenie stáva exekučným titulom⁴⁰ a dodatok k povereniu je „len“ úkonom exekučného súdu, ktorým exekútor preukazuje oprávnenie vymáhať plnenie v rozsahu uloženej peňažnej pokuty. Exekučným titulom však je, ako už bolo uvedené, avšak žiada sa to zdôrazniť, samotné upovedomenie. Tiež je treba si uvedomiť, že vymoženie peňažnej pokuty nepredstavuje uspokojenie vymáhanej procesnej povinnosti povinného subjektu. Ide výlučne len o prostriedok štátom regulovaného donútenia k splneniu povinnosti. A tá, ako už vyplýva z predchádzajúceho výkladu, môže ostať nesplnená aj po vymožení pokuty, čo znamená, že môžeme konštatovať naplnenie hypotézy

³⁷ „Zrušenie donucovacieho opatrenia *nebráni uloženiu* iného donucovacieho opatrenia alebo uloženiu *rovnakého* donucovacieho opatrenia opakovane za podmienok ustanovených týmto zákonom.“

³⁸ „Ak donucovacie opatrenie alebo jeho rozsah *nevedie k splneniu dotknutej povinnosti*, exekútor upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia *zruší*.“

³⁹ T. j. námietky proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia neboli podané alebo súd námietkam nevyhoviel.

⁴⁰ Pozri § 45 ods. 2 písm. l) EP.

podľa § 43c ods. 7 EP, ktorá zároveň normuje povinnosť (nie možnosť) exekútora zrušiť vydané upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia. Vo vzťahu k vymožennej pokute je nevyhnutné si uvedomiť, že týmto úkonom exekútora (ktorý mu prikazuje zrealizovať samotný zákon), sa zrušuje exekučný titul uloženej a aj úspešne vymožennej peňažnej pokuty. Legitímne teda vzniká otázka, či povinnému vzniká právo na vydanie bezdôvodného obohatenia od štátu a exekútora⁴¹? Na porovnanie, totiž, osobitne (veľmi správne) je v ust. § 43d ods. 3 EP⁴² upravená fikcia nevymáhateľnosti uloženej peňažnej pokuty, avšak len v prípade, ak dôjde k splneniu dotknutej povinnosti, pre ktorej nesplnenie bola peňažná pokuta uložená, alebo zastaveniu exekúcie, v rámci ktorej bola peňažná pokuta uložená. Domnievame sa, že § 43c ods. 7 EP si v tomto smere žiada precizáciu obdobného charakteru, ako je to v prípade vyššie spomínanej fikcie nevymáhateľnosti v rozsahu, v ktorom doposiaľ pokuta vymožená nebola, bez potreby zrušenia upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty. Aj napriek tejto legislatívnej nedôslednosti sa domnievame, že výkladom je potrebné *de lege lata* dospieť k záveru, že vydané upovedomenie o uložení peňažnej pokuty vo vyššie naznačenom kontexte, kedy došlo k vymoženiu, prípadne dobrovoľnému zaplateniu uloženej pokuty, nie je žiaduce rušiť. Napriek tomu však zastávame názor, že potreba odstránenia tohto legislatívneho nedostatku je daná.

VI. VYKONANIE DONUCOVACÍCH OPATRENÍ

V prípade peňažných pokút realizuje toto donucovacie opatrenie samotný exekútor, a to niektorým zo spôsobov vykonania peňažnej exekúcie, avšak na podklade dodatku k povereniu vydaného exekučným súdom. Predpokladom vydania dodatku k povereniu je úvaha súdu ohľadom výšky uloženej peňažnej pokuty, ktorá musí byť primeraná vynucovanej povinnosti.⁴³ V tejto súvislosti by bolo podľa nášho názoru rozumné, ak by mal súd k dispozícii možnosť vydať dodatok v nižšej výške, ako bola výška peňažnej pokuty uložená upovedomením exekútora, avšak aktuálne znenie zákona takúto možnosť nepripúšťa a záver súdu o neprimeranosti uloženej peňažnej pokuty viaže na nevydanie dodatku k povereniu. Následne (nakoľko „nevydanie“ dodatku súd nerealizuje uznesením, ale faktickou nečinnosťou) je zrejme jedinou cestou (v súlade s princípom právnej istoty) zrušenie „starého“ upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia a vydanie „nového“ vo výške zodpovedajúcej vynucovanej povinnosti, čo však opätovne preskúma a následne (v ideálnom prípade) odobrí súd vydaním dodatku. Ani po vydaní nového upovedomenia sa však súd nemusí stotožniť s názorom exekútora na výšku uloženej pokuty, čím sa ukladanie peňažnej pokuty „zacyklí“ a nesmeruje k sledovanému účelu. Aj z tohto dôvodu sa prikláňame *de lege ferendae* k zavedeniu moderačného oprávnenia exekučného súdu pri vydávaní dodatku, a za účelom posilnenia právnej istoty sa ako vhodné riešenie javí rozhodovanie exekučného súdu uznesením s riadnym odôvodnením.⁴⁴

⁴¹ Pozri § 43c ods. 3 EP - *Vymožené donucovacie opatrenie podľa § 43a ods. 1 písm. a) je príjmom štátneho rozpočtu; po odpočítaní trov exekúcie je exekútor povinný vymožené plnenie bezodkladne poukázať súdu, ktorý vydal dodatok k povereniu.*

⁴² *Ak dôjde k splneniu dotknutej povinnosti, pre ktorej nesplnenie bolo uložené donucovacie opatrenie podľa § 43a ods. 1 písm. a), alebo zastaveniu exekúcie, v rámci ktorej bolo uložené, plnenie zodpovedajúce donucovaciemu opatreniu podľa § 43a ods. 1 písm. a) v časti, v ktorej nebolo vykonané, sa považuje za nevymáhateľné.*

⁴³ Do pozornosti dávame Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32Ek/2439/2022 zo dňa 09.10.2023, v ktorom exekučný súd konštatoval neprimeranosť uloženia maximálnej výšky peňažnej pokuty (500 EUR fyzickej osobe) pri prvom porušení povinnosti poskytnúť súčinnosť, pričom, ako sám súd konštatoval, nebolo sporným, že zo strany povinného došlo k porušeniu uloženej povinnosti. Podľa názoru súdu by však toto donucovacie opatrenie nenapĺňalo účel, nakoľko nemožno predpokladať, že uloženie peňažnej pokuty by malo za následok poskytnutie súčinnosti súdnemu exekútorovi zo strany povinného, ktorým by sa dosiahlo ukončenie exekúcie.

⁴⁴ Pozri MOLNÁR, P. On violation of the right to a fair trial by insufficient reasoning of the decision. In: *Studia iuridica cassoviensia* [online]. 2022, roč. 10, č. 1, s. 70-82.

Realizácia a výkon donucovacieho opatrenia spočívajúceho v použití technických prostriedkov brániacich užívaniu veci nie je žiadnym spôsobom zákonom explicitne upravená. Bude preto úlohou exekútora postarať sa s odbornou starostlivosťou o zrealizovanie tohto donucovacieho opatrenia, a to za prípadnej súčinnosti a asistencie odborne spôsobilých subjektov, vo vzťahu ku ktorým exekútor vydá príkaz na použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci (§ 43a ods. 10 EP).

Donucovacie opatrenie vo forme zadržania vodičského preukazu exekútor vykoná vydaním príkazu na zadržanie vodičského preukazu, vyznačením tejto skutočnosti v evidencii vodičov prostredníctvom elektronickej služby zavedenej na tento účel a doručením príkazu na zadržanie vodičského preukazu povinnému do vlastných rúk (§ 43c ods. 4 EP). Zadržanie vodičského preukazu je realizované policajným zborom, pričom predpokladom faktického zadržania vodičského preukazu je vyznačenie príkazu na zadržanie vodičského preukazu v evidencii vodičov, ktorá je informačným systémom Policajného zboru SR v zmysle zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnkov. Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení zároveň zavádza fikciu zadržania vodičského preukazu po vyznačení príkazu na zadržanie vodičského preukazu v evidencii vodičov.

Zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla exekútor vykoná vydaním príkazu na zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla a jeho doručením orgánu Policajného zboru prostredníctvom elektronickej služby zavedenej na tento účel a povinnému do vlastných rúk (§ 43c ods. 4 EP). Zákon o cestnej premávke reaguje na úpravu Exekučného poriadku tým spôsobom, že ukladá policajtovi pri kontrole motorových vozidiel zadržať osvedčenie o evidencii vozidla časť I alebo II, o čom policajt na mieste vydá potvrdenie a osvedčenie odovzdá orgánu Policajného zboru.

Zákon, reagujúc na prítomnosť rôznorodých životných situácií a rozličných objektívnych dôvodov, definuje výluky z ukladania donucovacích opatrení (s výnimkou peňažných pokút) vo vzťahu k osobe, u ktorej sa preukáže, že jej podstatná časť príjmov je priamo podmienená držbou vodičského preukazu, oprávneným užívaním veci, ktorej užívaniu má byť bránené použitím technických prostriedkov, alebo držbou osvedčenia o evidencii vozidla. Osobitnou kategóriou osôb, voči ktorým nemožno uplatniť donucovacie opatrenia (s výnimkou peňažných pokút) sú osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Zákon vymedzením výnimiek okrem iného reaguje na nedokonalú úpravu zaniknutého spôsobu vykonania exekúcie (príkazom na zadržanie vodičského preukazu), kde sa samotné zadržanie vodičského preukazu (napr. vodičom z povolania) ukazovalo častokrát ako kontraproduktívne vo vzťahu k účelu exekučného konania na vymoženie judikovanej vyživovacej povinnosti.

VII. ZÁVER

Donucovacie opatrenia sú pomerne čerstvou novinkou v exekučnom práve, avšak ich praktické využitie zatiaľ zrejme nie je prítomné v každodennej praxi súdnych exekútorov. Napriek tomu bola analýza donucovacích opatrení podnetnou pre úvahy o ich charaktere, význame a uplatniteľnosti. Donucovacie opatrenia majú jeden spoločný menovateľ – posilnenie právomocí exekučných orgánov, a tým efektívnejšie dosahovanie plnenia čiastkových povinností povinným a ďalšími subjektmi.

V rámci príspevku sme dospeli k záveru o subsidiarite donucovacích opatrení vo forme zadržania vodičského preukazu, zadržania osvedčenia o evidencii vozidla, či znemožnenia užívania hnutelných vecí ich priamym zabezpečením prostredníctvom technických prostriedkov brániacich ich užívaniu, k peňažnej pokute, avšak len vo vzťahu k exekučným konaniam, predmetom ktorých je nepeňažné plnenie.

Vzhľadom na normované podmienky ukladania a trvania jednotlivých donucovacích opatrení sa zákonná možnosť opätovného ukladania totožných donucovacích opatrení po

uplynutí zákonom stanovenej doby ich trvania javí byť neaplikovateľná, nakoľko záver exekútora o neefektívite donucovacieho opatrenia bráni opätovnému uloženiu totožného donucovacieho opatrenia.

De lege ferendae zastávame názor, že by bolo vhodné zaviesť moderačné oprávnenie súdu pri vydávaní dodatku k povereniu na vymoženie peňažnej pokuty uloženej súdnym exekútorom v prípade, ak exekučný súd dospeje k záveru, že výška exekútorom uloženej peňažnej pokuty nekorešponduje vynucovanej povinnosti.

V rámci úvah o potrebe zrušenia upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia po konštatovaní jeho neefektívnosti, sme dospeli k polemike ohľadom zániku právneho titulu uloženej a vymoženej peňažnej pokuty, ktorá vo výsledku nedosiahla svoj cieľ (splnenie vynucovanej povinnosti), čím sa otvára otázka možnosti uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti navrhujeme úpravu § 43c ods. 7 EP tak, aby zákonodarca doplnil do predmetného ustanovenia fikciu nevymáhateľnosti uloženej peňažnej pokuty v rozsahu, v akom nedošlo k jej vymoženiu do času konštatovania neefektívnosti tohto donucovacieho opatrenia, a to po vzore ust. § 43d ods. 3 EP. Vzhľadom však na aktuálny stav zákona sa domnievame, že je potrebné dospieť k výkladu, že vydané upovedomenie o uložení peňažnej pokuty po jej uspokojení, resp. jej vymožení, nie je potrebné zrušiť.

V oblasti nepeňažných exekúcií sme analyzovali časové možnosti uloženia donucovacích opatrení, pričom sme nastolili úvahu o rôznosti prípustného výkladu pojmu „pred vydaním exekučného príkazu“ v § 180 ods. 3 EP, a to s ohľadom na systematický výklad znenia zákona komparáciou s výkladom prezentovaným v dôvodovej správe k návrhu zákona. V tejto súvislosti je potrebné oceniť, že zákonodarca upustil od konceptu zadržania vodičského preukazu ako osobitného spôsobu vykonania exekúcie, nakoľko zadržanie vodičského preukazu v skutočnosti nikdy nebolo spôsobom vykonania exekúcie, pretože nevedlo priamo k uspokojeniu vymáhaného výživného, ale maximálne plnilo donucovaciu funkciu vo vzťahu k povinnému.

Záverom možno skonštatovať, že nami stanovenú hypotézu, či ostatná novela Exekučného poriadku je spôsobilá zrýchliť a zefektívniť exekučné konania, sa nám podarilo overiť, pričom však až reálna prax a ochota súdnych exekútorov aplikovať vo svojich procesných postupoch predmetné inštitúty ukáže, do akej miery sú (vo vzťahu k preventívnemu a represívnemu pôsobeniu) nové donucovacie opatrenia efektívnejšie.

KEÚČOVÉ SLOVÁ

Exekučný poriadok, donucovacie opatrenia, peňažná pokuta, súdny exekútor, exekučný súd

KEY WORDS

Civil Enforcement Code, coercive measures, monetary penalty, bailiff, enforcement court

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. ČENTÉŠ, J., BELEŠ, A., KRAJČOVIČ, M. *Marenie exekučného konania: Teoretický rozbor, vybrané aplikačné problémy a návrhy de lege ferenda*. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2020. 124 s. ISBN 978-80-571-0217-5
2. FEŤKOVÁ, G. Právo na súdnu ochranu v exekučnom konaní. In *Justičná revue*. 2009, roč. 61, č. 4, s. 577-582 ISSN 1335-6461
3. FICOVÁ, S. Civil Litigation Procedure – a New Code of Procedure of the Slovak Republic. In *International and Comparative Review*. 2016, vol. 16, no. 1, pp. 23-37. <https://doi.org/10.1515/iclr-2016-0002>

4. JUREČKOVÁ, L. Úvahy nad účelom exekučného řízení a nad pozitivními závazky státu a vyplývajícími z garantovaných základních práv a svobod v kontextu zákona č. 286/2021 Sb. In *Právní rozhledy*. roč. 30, č. 15-16, s. 544-550 ISSN 1210-6410
5. KÁČER, M. Opodstatnenie procesnej spravodlivosti. In *Právny obzor*, roč. 104, 2021, č. 5. s. 333–344. <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2021.5.01>
6. KRAJČOVIČ, M. Úvaha nad spravodlivejším exekučným konaním. In *Justičná revue*. roč. 67, č. 8-9, s. 1079-1098 ISSN 1335-646
7. LEHKÁ, M. Vyloučení majetku z daňové exekuce. In *Soudní rozhledy*. 2021, roč. 27, č. 10, s. 327-329 ISSN 1211-4405
8. MAZÁK, J., JÁNOŠÍKOVÁ, M., MOLNÁR, P. *Učebnica občianskeho procesného práva 2*. Bratislava: IURIS LIBRI, 2012. 276 s. ISBN 978-80-89635-00-0
9. MAZÁKOVÁ, J. *Exekučné spory*. Bratislava: Iuris Libri. 2015. 330 s. ISBN 978-80-89635-18-4
10. MOLNÁR, P. Pokuty v exekučnom konaní. In *Bulletin slovenskej advokácie*. 2000, č. 4, s. 90-93 ISSN 1335-1079
11. MOLNÁR, P. *Nepeňažná exekúcia*. Bratislava: C. H. Beck, 2016, 176 s., ISBN 978-80-8173-164-8
12. MOLNÁR, P. *Ad hoc legislatíva v exekučnom práve*. In *Ad hoc legislatíva v súkromnom práve*. Praha: Leges, 2019. s. 229-237. ISBN 9788075024220
13. MOLNÁR, P. On violation of the right to a fair trial by insufficient reasoning of the decision. In: *Studia iuridica cassoviensia* [online]. 2022, roč. 10, č. 1, s. 70-82. ISSN 1339-3995. <https://doi.org/10.33542/SIC2022-1-05>
14. ŠTEVČEK, M. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. 3. vydanie. Praha. C. H. Beck, 2018, 1072 s. ISBN: 978-80-7400-706-4
15. ŠTEVČEK, M., IVANČO, M. The conception of civil procedure in the Slovak Republic. In *Juridical tribune-Tribuna juridica*. 2017, 7, special issue, pp. 119-135. ISSN 2247-7195
16. ZÁMOŽÍK, J. a kol. *Civilné právo procesné. Vykonávacie konanie. Konkurz a reštrukturalizácia. Rozhodcovské konanie. Správne súdnictvo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 372 s. ISBN: 978-80-7380-417-6
17. Dôvodová správa k návrhu zákona č. 48/2023 Z.z.
18. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh zo dňa 20.12.2022 (tlač 1107) <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8851>
19. Nález Ústavného súdu SR č.k. PL. ÚS 49/03
20. Uznesenie Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 217/2021 zo dňa 25.5.2021
21. Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 14CoEk/3/2022 zo dňa 07.06.2022
22. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 64Ek/445/2019 zo dňa 16.06.2023
23. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 32Ek/2439/2022 zo dňa 09.10.2023
24. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17Ek/1107/2023 zo dňa 19.10.2023
25. Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky
26. Zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnkov
27. Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
28. Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení
29. Zákon č. 48/2023 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

30. Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů

KONTAKTNÉ ÚDAJE AUTORA

JUDr. Viktória Kol'veková, PhD.

vysokoškolský učiteľ, odborný asistent

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

Kováčska 26, 040 75 Košice

Telefónne číslo: +421 55 234 4165

E-mail: viktoriam.kolvekova@upjs.sk